

Kursplan

för kurs på grundnivå

Språkkonsultprogrammet, kurs 5

Swedish Language Consultancy Programme, Course 5

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NS5000
Gäller från:	HT 2011
Fastställt:	2009-05-06
Ändrad:	2011-04-06
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet 2009-05-06 och reviderad 2011-04-06.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Minst 20 högskolepoäng från Språkkonsultprogrammet, kurs 4.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
SKRI	Skrivande och skriftbruk - teorier och metoder	6
SETE	Semantik och terminologi	10
ÖVER	Översättning	8
TEKN	Språkteknologi för språkkonsulter	6

Kursens innehåll

Kursen förbereder för arbetet som språkkonsult, under denna kurs särskilt inriktat mot skriftbruk. Den inleds med en fördjupning i vetenskaplig metodik för att genomföra undersökningar om skrivande och skriftbruk på arbetsplatser. Därefter fördjupas och breddas kunskaper och färdigheter inom tre närstående språkvetenskapliga fält genom kurser i semantik och terminologi, översättning samt språkteknologi.

Kursen består av följande delkurser:

Delkurs 1: Skrivande och skriftbruk – teorier och metoder, 6 hp

Delkursen behandlar skrivande och skriftbruk i syfte att studenterna ska kunna genomföra egna undersökningar. Olika teorier och metoder för undersökningar om skrivande diskuteras. Delkursen fördjupar därmed teman från tidigare delkurser som språkpsykologi, språksociologi, pedagogik och kommunikationsetnografi. Fokus ligger på skrivande i arbetslivet, men även skrivande i utbildning behandlas.

Delkurs 2: Semantik och terminologi, 10 hp

Delkursen består av två delar, en med fokus på allmänspråkets semantik och en med inriktning mot fackspråkets terminologi. I den första delen fördjupas kunskaperna i lexikal semantik. Olika typer av flertydighet och betydelseutvecklingar analyseras, med viss tyngdpunkt på sådana som brukar vålla

språkvårdsdiskussioner. Samtidigt diskuteras också det språkliga meningsskapandets villkor mer övergripande.

I terminologidelen får studenterna en bakgrund i terminologins teori, då de bland annat får lära sig hur terminologisk begreppsanalys går till. I den här delen av delkursen får studenterna också lära sig hur ett terminologiprojekt läggs upp – från problemanalys till definitionsskrivande. De får även en orientering i hur terminologins teori kan vara till hjälp vid analys av texter, oavsett om de är skrivna på svenska eller översatta från andra språk.

Båda delarna anknyter dessutom på olika sätt till lexikografi och förmedlar viss förtrogenhet med olika lexikala resurser, som ordböcker och nätbaserade termdatabaser.

Delkurs 3: Översättning, 8 hp

Delkursen bygger på och utvecklar kunskaper och färdigheter från delkursen Översättningens grunder. Delkursen behandlar aktuella strömningar inom översättningsteori och ger ytterligare erfarenhet av översättningsanalys. Delkursen ger också erfarenhet av att översätta facktexter under professionskrav. Vidare behandlas typiska översättningsproblem vid översättning av texter inom ett urval genrer från engelska till svenska, och en orientering ges om elektroniska hjälpmedel relevanta vid facköversättning.

Delkurs 4: Språkteknologi för språkkonsulter, 6 hp

Under denna delkurs behandlas språkteknologins möjligheter och begränsningar med fokus på de språkteknologiska verktyg som påverkar språkkonsulters arbete. Delkursen ger också en inblick i de språkpolitiska dimensionerna av språkteknologin, dvs. hur språkteknologin påverkar språket och språkanvändningen, liksom i den praktiska användningen av språkteknologi i företag och organisationer. Delkursen ger också den nödvändiga teoretiska bakgrunden för att förstå och kunna granska de språkteknologiska verktygens uppbyggnad. Delkursen ges av Institutionen för numerisk analys och datologi (Nada) vid Stockholms universitet, har separat kursplan och tillgodoräknas i kursen.

Förväntade studieresultat

Vid kursens slut ska den studerande kunna

1. utifrån vetenskapliga metoder och teorier planera och genomföra undersökningar om skrivande samt skrivpedagogiska insatser på arbetsplatser
2. redogöra för centrala semantiska begrepp och metoder för att beskriva språkets betydelsedimensioner och med hjälp av dessa redskap analysera språkbruk och värdera språkvårdsproblem
3. använda terminologiska begrepp och demonstrera ett terminologiskt medvetet synsätt vid textgranskning
4. utföra översättningar och översättningsanalyser av främst facktexter med beaktande av professionella kvalitetskrav och med översättningsvetenskapliga begrepp
5. analysera språkteknologiska verktygs praktiska tillämpning och påverkan på språkbruket, förklara deras grundläggande uppbyggnad och tillämpa dem i en arbetssituation.

Undervisning

Undervisning ges i form av föreläsningar, seminarier samt laborationer. Obligatorisk närvaro på delkurs 2, 3 och 4. Undervisning ges i mån av resurser.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras på följande vis:

Delkurs 1: Skriftlig inlämningsuppgift samt hemtentamen.

Delkurs 2: Skriftliga inlämningsuppgifter samt hemtentamen.

Delkurs 3: Översättningsuppgifter samt hemtentamen.

Delkurs 4: Muntliga och skriftliga redovisningar av genomförda laborationer samt en individuell slutuppgift.

Hemtentamen som inte lämnas in i tid underkänns (betyg F).

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart. Som betyg på helkurs sätts ett medelvärde av delkursernas betyg i förhållande till poängantalet.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten, för de flesta delkurser, rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ges endast inom Språkkonsultprogrammet.

Kurslitteratur

Med reservation för ändringar p.g.a. utgången litteratur el. dyl.

Delkurs 1: Skrivande och skriftbruk - teorier och metoder, 6 hp

Atkinson, Dwight & Connor, Ulla. 2008. Multilingual writing development. I: Bazerman, C (red.), Handbook of research on writing. History, society, school, individual, text. S. 515-532. (17 sid.)

Bani-Shoraka, Helena & Jansson, Gunilla. 2007. Bilingual practices in the process of initiating and resolving lexical problems in students' collaborative writing sessions. I: International Journal of Bilingualism 11(2). S.157-185. (30 sid.)

Berge, Kjell Lars. 2006. Perspektiv på skriftkultur. I: Matre, S (red.): Utfordringar for skriveopplæring og skriveforskning i dag. Trondheim: Tapir. S. 57-76. (20 sid.)

Blåsjö, Mona. 2004. Studenters skrivande i två kunskapsbyggande miljöer. Stockholm: Almqvist & Wiksell. S. 10-25, 29-36 (22 sid.)

Blåsjö, Mona. 2010. Skrivteori och skrivforskning. En forskningsöversikt. 2:a utökade upplagan. MINS 56. Stockholm: Stockholms universitet. (Ca 70 sid.)

Brown, Robert L & Herndl, Carl G. 1986. An ethnographic study of corporate writing. I: Couture, B (red), Functional approaches to writing: research perspectives. Pinter, London. S. 11-26.

Doheny-Farina, Stephen & Odell, Lee. 1985. Ethnographic research on writing. Assumptions and methodology. I: Odell, L & Goswami, D (red.), Writing in nonacademic settings. Guilford Press, New York & London. S. 503-532. (30 sid.)

Dysthe, Olga; Hertzberg, Frøydis; Hoel, Torlaug Løkenstgard. 2002. Skriva för att lära. Skrivande i högre utbildning. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 9-10 och 12. (Ca 42 sid.)

Evensen, Lars Sigfried. 1999: Elevtekster i dobbel dialog. Om mottakere, sjanger og respons i pedagogiske skrivprosesser. I: Linell P. m.fl. (red), Samtal och språkanvändning i professionerna. S. 49-64. (15 sid.)

Flower, Linda & Hayes, John R. 1981: A cognitive process theory of writing. I: *College Composition & Communication* 32. S. 365-387. (22 sid.) [tillgänglig via www.jstor.org]

Gunnarsson, Britt-Louise. 2009. Professional discourse. London/New York: Continuum International Publishing Group. S. 145-238. (93 sid.)

Hertzberg, Frøydis. 2001: Tusenbenets vakre dans - eller forholdet mellom formkunnskap og sjangerbeheerskelse. I: *Rhetorica Scandinavica* 18. S: 92-105.
<http://www.uio.no/studier/emner/uv/ils/NDID4020/h06/undervisningsmateriale/rhetorica%20c.doc> (13 sid.)

Hyland, Ken. 2009. Teaching and researching writing. 2. ed. Harlow: Longman. Ca 200 sid.

Ivanic, Roz. 2004. Discourses of writing and learning to write. I: *Language and Education* 18 (3). S. 220-245. (25 sid)

Johansson, Catrin. 2005. "Man har svært att uttrycka nyanser" när engelskan är koncernspråk. I: *Språk på tvärs*. ASLA 18. Uppsala: ASLA. S. 187-199. (12 sid.)

Johansson, Roger, Johansson, Victoria och Wengelin, Åsa. 2008. Se upp och vinn tid! I: *Språktidningen* nr 1.

Karlsson, Anna-Malin. 2008. Forskare, pedagog eller konsult? Reflektioner kring tillämpad och praxisorienterad språkforskning. I: *Språkinläring, språkdidaktik och teknologi*. ASLA 21. Uppsala: ASLA. S. 101-114. (13 sid.)

Macken Horarik, Mary; Devereux, Linda; Trimmingham-Jack, Christine & Wilson, Kate. 2006. Negotiating the territory of tertiary literacies. A case study of teacher education. *Linguistics and Education*. 17. S. 240-257.

Russell, David R. 2009. Use of activity theory in written communication research. I: A. Sannino, H. Daniels & K.D. Gutierrez (red.), *Learning and expanding with activity theory*. S. 40-52. (12 s.)

Skolverket. 2007. Skriftspråklighet inom yrkesutbildning och arbetsliv. En kunskapsöversikt. S. 8-12, 16-42, 72-76. (35 sid.)

Sullivan, Kirk, Lindgren, Eva och Mellenius, Ingmarie. 2008. Att studera skrivande med hjälp av loggning. I: Domeij, R (red.), *Tekniken bakom språket*. Språkrådets skrifter 9. Norstedts Akademiska Förlag. S. 189-205 (17 sid.)

Vatn, Gunhild Åm. 2007. Et møte mellom forskningsbasert og erfaringsbasert tekst-kompetanse. I: Matre, S m.fl. (red), *Skrive for nåtid og framtid*. Band I. Skrivning i arbeidsliv og skole. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. S. 91-106. (15 sid.)

En språkkonsultuppsats om skrivande som inte ingått i tidigare kursläsning. Ca 25 sidor.

Ca 725 sid.

Delkurs 2: Semantik och terminologi, 10 hp

Den allmänspråkliga delen:

Christensen, Lisa. 2002. Universitetssemantik och ordbokssemantik. I: *Alla ord är lika roliga*. Festskrift till Lars Svensson 28 februari 2002. Stockholm: Svenska Akademien, Norstedts. S. 24-39. [16 s]

Linell, Per & Norén, Kerstin. 2005. Ny och ny - en dialogisk analys av meningspotentialen hos lexemet ny i svenskan. I: B. Melander (red.), *Språk i tid*. Studier tillägnade Mats Thelander på 60-årsdagen. Skrifter utgivna av Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 67. S. 231-242. [12 s] (Stencil, säljs på institutionen.)

Lundblad, Carl-Erik. 1992. Handledning till Svenska Akademiens ordbok. Stockholm: Norstedts [94 s]

Malmgren, Sven-Göran 2005. Betydelseförändring i svenskan. Två empiriska undersökningar. I: C. Falk & L.-O. Delsing (red.): Studier i svensk språkhistoria 8. Lundastudier i nordisk språkvetenskap, serie A 63. Institutionen för nordiska språk, Lunds universitet. s. 29-44. [16 s] (Stencil, säljs på institutionen.)

Riemer, Nick. 2010. Introducing semantics. Cambridge: Cambridge University Press. Kap. 1-5, 7, 10. (260 s.)

Rudebeck, Lisa. 2006. Ordförklaringar som betydelserepresentationer eller yttranden. Språk och stil 16. S. 112-147. [34 s] (e-resurs via <http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:196949/FULLTEXT01>)

Sjöström, Sören. 2001. Semantisk förändring. Hur ord får nya betydelser. Lund: Studentlitteratur. [181 s.]

Svanlund, Jan. 2001. Metaforen som konvention. Graden av bildlighet i svenskans vikt- och tyngdmetaforer. Doktorsavhandling AUS. Stockholm: Almqvist & Wiksell. Kap 1-4 [160 s]

Svanlund, Jan. 2006. Hur man etablerar sig som curlingförälder och stafettläkare. Svenskans beskrivning 28. Örebro universitet, Humanistiska institutionen. S. 359-368. [9 s]

Viberg, Åke. 2005. The lexical typological profile of Swedish mental verbs. Languages in Contrast 5:1. S.121-157. (e-resurs vid SUB.)

Wellander, Erik. 1968. Betydelseutvecklingens mekanik. Nysvenska studier 48:71-192. [120 s] (Stencil, säljs på institutionen.)

Terminologidelen:

Bucher, Anna-Lena & Holmér, Åsa. 2004. Termer – viktiga, uppmärksammade, förbisedda. I: U. Hellsten m.fl. (red.), Språkets vård och värden. En festskrift till Catharina Grünbaum. Stockholm: Norstedts ordbok. S. 81-86.

Laurén, Christer & Nordman, Marianne. 1998. Från kunskapens frukt till Babels torn. Vasa universitet. [Finns att ladda ned på <http://www.tritonia.fi/vanha/ov/frukt/>]

Nuopponen, Anita & Pilke, Nina. 2010. Ordning och reda. Terminologilära i teori och praktik. Stockholm: Norstedts. S. 17-105.

Spri-rapport 481. Metoder och principer i terminologiarbetet. [Finns att ladda ned på <http://www.sos.se/epc/klassifi/filer/Terminologi/rap481.pdf>]

Suonuuti, Heidi. 2004. Terminologiguiden – en introduktion till terminologiarbete i teori och praktik. Heidi Suonuuti och Solna: Terminologicentrum TNC.

4 valfria artiklar ur

Nilsson, Henrik (red.) 2008. Med tydlig intension. En festskrift till Anna-Lena Bucher på 60-årsdagen. Solna: Terminologicentrum TNC. (Ca 20 s.)

Artiklar om ca 50 sidor tillkommer enligt lärares anvisningar.

Totalt ca 1 150 s.

Delkurs 3: Översättning, 8 hp

Ingo, Rune. 2007. Konsten att översätta. Översättandets praktik och didaktik. Lund: Studentlitteratur. S. 16-108, 122-136, 162-215, 281-334. (212 s.)

Lindqvist, Yvonne. 2005. Högt och lågt i skönlitterär översättning till svenska. Ord och stil 36. Uppsala: Hallgren och Fallgren. S. 38-184. (146 s.)

Malmkjaer, Kirsten. 2005. Linguistics and the Language of Translation. Edinburgh: Edinburgh University Press. (190 s)

Valfri artikel ur den vetenskapliga tidskriften Target. International Journal of Translation Studies. (Ca 25 s.)

Totalt ca 575 s.

Delkurs 4: Språkteknologi för språkkonsulter, 6 hp

Berglund Prytz, Ylva. 2008. Studera språket med hjälp av en korpus. I: Domeij, R. (red.) Tekniken bakom språket. Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 207-238.

Domeij, Rickard. 2008. Språkteknologi för språken i Sverige. I: Domeij, R. (red.) Tekniken bakom språket. Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 11-22.

Domeij, Rickard. 2005. Datorn granskar språket. Småskrift utgiven av Svenska språknämnden, Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 32-39, 48-99.

Engwall, Olov. 2008. Bättre tala än texta – talteknologi nu och i framtiden. I: Domeij, R. (red.) Tekniken bakom språket. Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 98-118.

Hassel, Martin. 2004. Summaries and the process of summarization. Utdrag ur kapitel 1 i Martin Hassels licentiatavhandling Evaluation of Automatic Text Summarization. A practical implementation, KTH Nada, Stockholm.

Iselid, Lars & Våge, Lars. 2008. Att söka information på Internet. I: Domeij, R. (red.) Tekniken bakom språket. Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 49-72.

Karlgren, Jussi. 2000. Stylistic Experiments for Information Retrieval Del 1 i: Information retrieval: Statistics and linguistics. A short introduction to textual information retrieval. Ph.D. thesis, Stockholms universitet. S. 1- 46.

Karlsson, Ola. 2008. Lär dig använda digitala språkresurser. I: Domeij, R. (red.) Tekniken bakom språket. Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 239-255.

Karlström, Petter, Cerratto-Pargman, Teresa & Knutsson, Ola. 2008. Literate tools or tools for literacy? – A critical approach to language tools in second language learning. I: Digital Kompetanse – Nordic Journal of Digital Literacy 3(2). S. 97-112.

Sjöbergh, Jonas & Kann, Viggo. 2006. Vad kan statistik avslöja om svenska sammansättningar? I: Språk och stil. 16. S. 199-214.

Sågwall Hein, Anna. 2008. Nya metoder ger bättre maskinöversättning. I: Domeij, R. (red.) Tekniken bakom språket. Småskrift utarbetad av Språkrådet. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. S. 73-97.